

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
VIENNAE

~~Mag. St. Dr.~~ **Comp.**

39052

Mag. St. Dr.

1

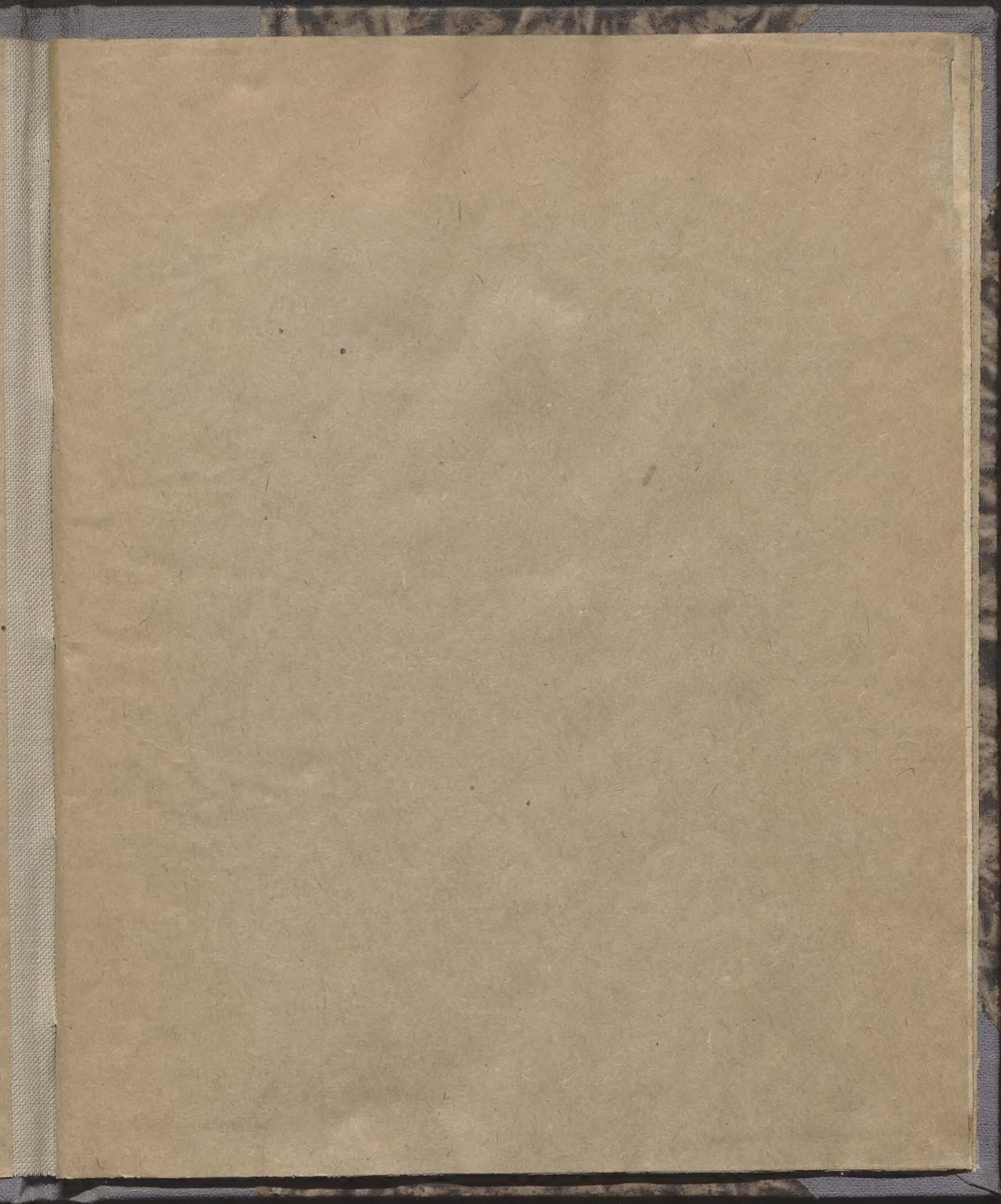

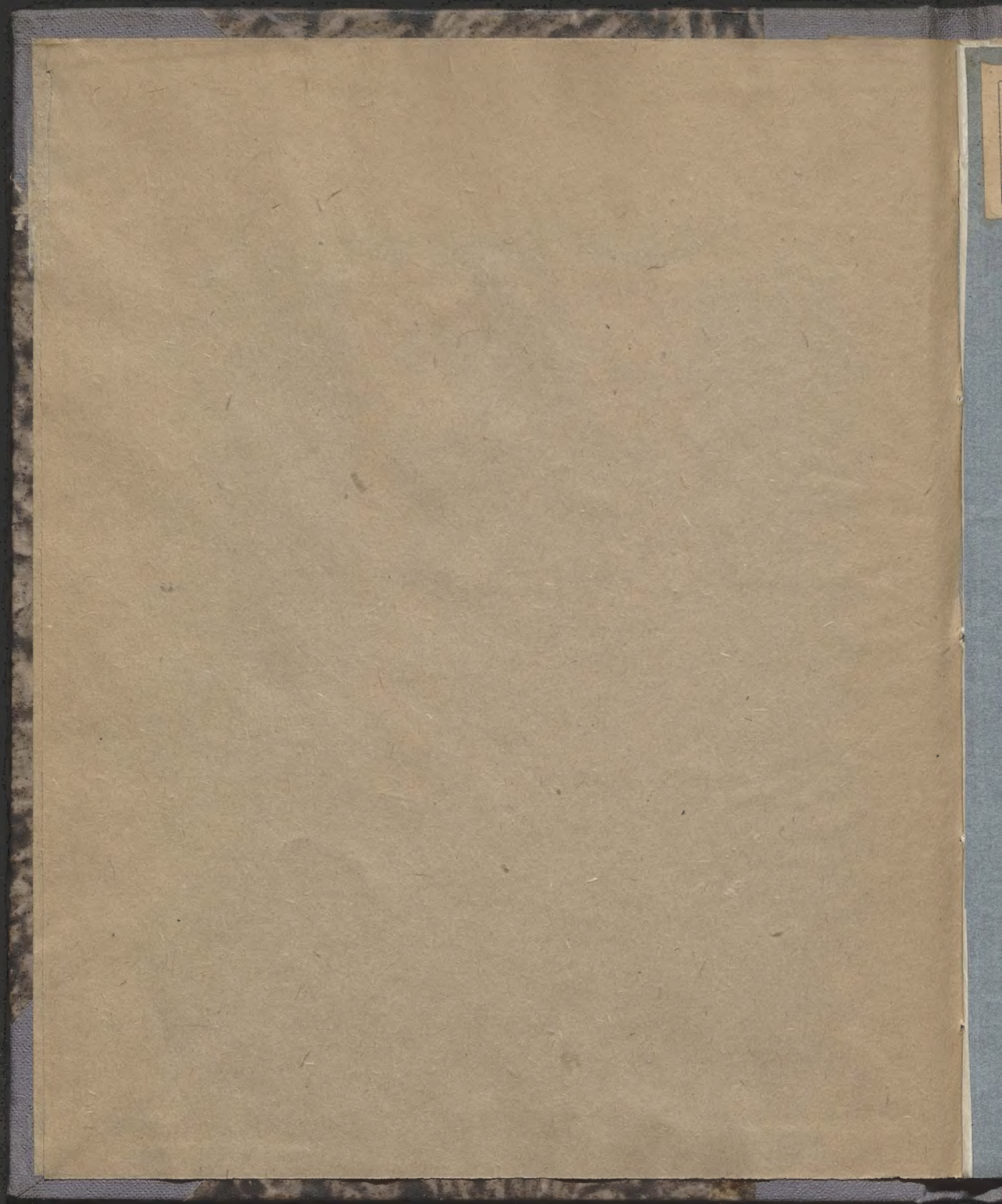
39052

I

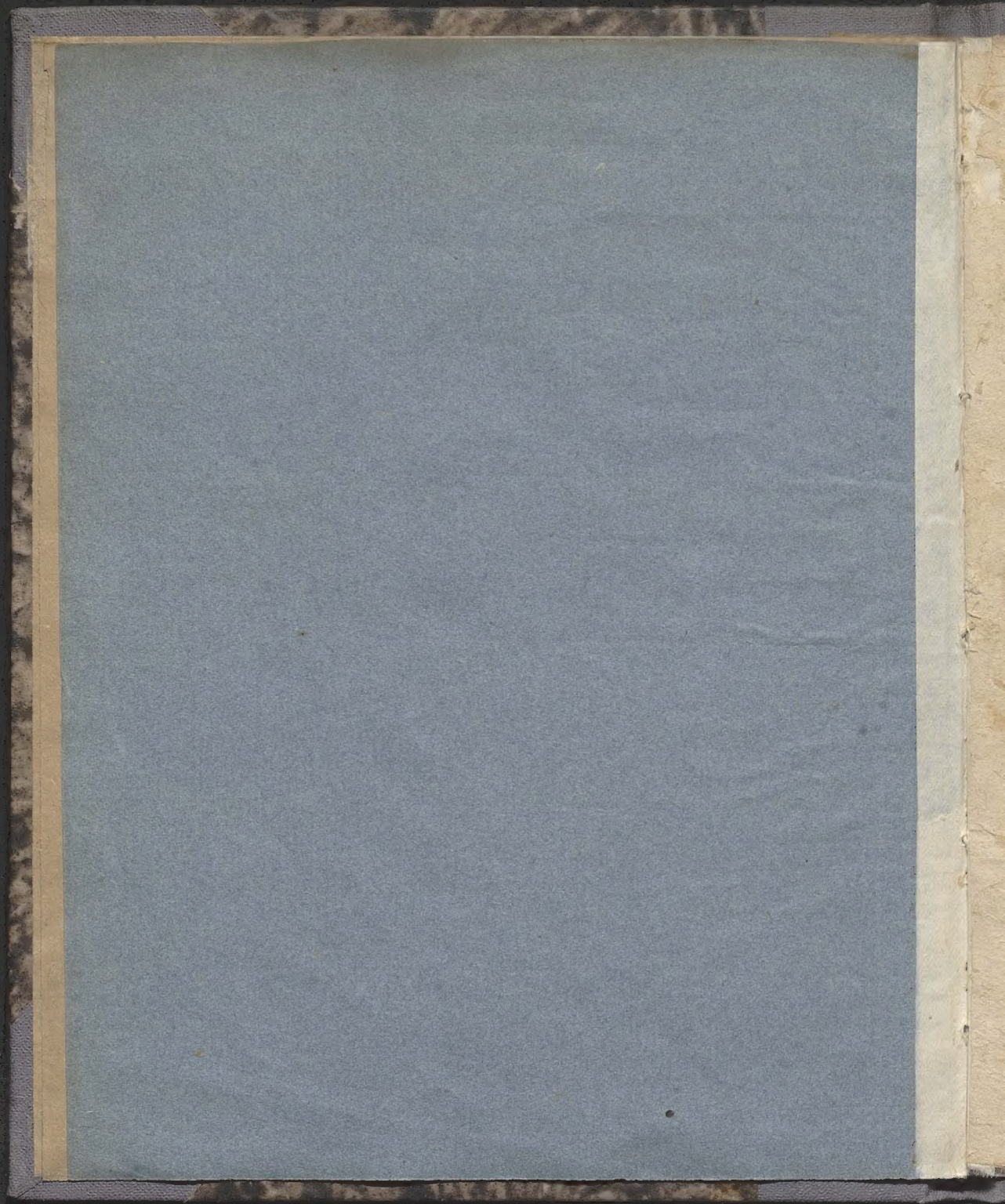
39052

P

Wargel Marcelli: Conclusiones theologicae
ex tractatu de sacramentis in genere et
in specie Christo Domino.

Teol. 2470

Bacconii
CONCLUSIONES
THEOLOGICÆ

Historico-Polemicæ

Conformes Menti JOANNIS BACCONII

Doct̃oris Resoluti.

EX TRACTATU

DE

Sacramentis in Genere, & in Specie

CHRISTO DOMINO,

Sacramentorum Auctori & Institutori

In tesseram

profundissimi Patriæ Cultûs

ac Venerationis

pro tam effusa præstantissimorum largitione donorum
à Studio Theologico Generali Cracoviensi

EXHIBITÆ.

Annò Domini MDCCLXV. Diebus Maij.

CRACOVIAE TYPIS UNIVERSITATIS.

K 181 1/2 / 68

Kod. man

Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea,
ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ in
Verbo vitæ. *ad Ephes: Cap. 5. v. 25. & 26.*

Auctor Sacramentorum quis est, nisi Dominus Jesus?
S. Ambros: Lib: 4. de Sacram: c. 4.

Hi dies, qui inter Resurrectionem Domini Ascensio-
nemq; fluxerunt, non otioso transiére decursu, sed
magna in his confirmata Sacramenta, magna sunt
revelata Mysteria. *S. Leo serm. 1. de Ascen. Dom.*

39052 T

PRÆFATIO.

Ecclēsiæ Christi Sacramenta, per quæ omnis vera iustitia vel incipit, vel cepta augetur, vel amissa reparatur (a) Septem illa sunt Columnæ, quas sibi Divina excidit Sapientia, quæ ipso Christi mediatoris sanguine constructæ, firmissimum adversus omnes hostium impetus, Ecclesiæ adificium fulciunt ac sustentant. Neq; verò Ecclesiæ tantum fulcimenta sunt, sed etiam augusta quadam Religionis symbola, & insignes tessera, quibus & nostra palam declaratur fides, & vinculum communionis ac societatis inter fideles fovetur ac conservatur. In nullum quippè nomen Religionis coagulari homines possunt, nisi aliquorū Sacramentorum visibilium consortio colligentur. (b) Pretiosa vasa sunt, quibus Christi sanguis ac merita continentur, ac totidem veluti canales, per quos innumera Divinæ Clementiæ beneficia ad nos defluere Christus sancivit; unguenta deniq; suavitatis, & unctiones sanitatis, quas fecit celestis medicus, in quibus adversus omnes animorum nostrorum morbos saluberrimum nobis offertur remedium: In his eurus mi-
tigabit dolorem, & unguentarius faciet pigmenta suavitatis, & unctiones conficiet sanitatis. (c) Qui profectò singulos ad se vocat: Venite ad me omnes, & ego reficiam vos. (d) Quibus verò modis reficit? Quis Illius opes varietate incredibiles, multitudine innumeras, suavitate jucundissimas, numero pariter ac potentia infinitas enumerare poterit? Præcipuè verò, cum Corporis sui in Eucharistia celesti prorsus alimonia, tum aliorum Sacramentorum vario usu, ac fructu multiplici, corroboret, ornet, ac delectet. Quæ cum tanta sint, ac humana mentis captum excedere videantur, jam antè prænuntiata & adumbrata fuere. Hanc profectò futuram largissimam ac uberrimam donorum Divinorum effusionem indicaverat Prophetæ: Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris. (e) His enim symbolis nostra quæ futura olim essent, procul dubio Sacramenta præfigurabat,

(a) Conc: Trid: Sess. 7. in præf. (b) S. Aug: lib. 19. cont. Faust. c. 11.

(c) Eccl: c. 38. v. 7. (d) Math: c. 11. v. 28. (e) Isa. c. 12. v. 3.

figurabat, quorum valor ac pretium non alicujus rei terrena ope & munificentia, sed eo, qui estimari satis non potest, Christi sanguine comparatur, unde tanquam à fonte & origine omne meritum defluit, gratisq; nobis conceditur. Tanta scilicet est, tam effusa in nos DEI benignitas, & clementia, ut etiam pretium, unde aurum illud ignitum comparare nobis possimus, per Sacramenta gratis suppeditet. Corporeum quidem elementum, idipsum etiam verbum, sed mirifica Spiritualis virtus & potestas, qua fit, ut aqua Corpus tangat, & cor abluit: Caro abluatur, ut anima emaculetur, Caro ungitur, ut anima consecretur, Caro manûs impositione adumbratur, ut anima Spiritu illuminetur, Caro corpore Christi veseitur, ut anima de Deo saginetur. (f) Pro vario autem hominis statu ac multiplici morbo, quo tentari & affligi animus illius potest, diversa certòq; numero definita Sacramenta, veluti totidem ijs morbis sanandis accommodata pharmaça celestis animorum nostrorum medicus Christus Dominus præparavit, longè alia veteribus præci populi Sacramentis; virtute majora, utilitate meliora, aditu faciliora, numero pauciora. (g) Sed quânto magis effusa est DEI benignitas ac providentia in Sacramentis pro salute omnium hominum instituendis, tantò major exarsit damonis invidia & furor in ijs impugnandis, unde tot hominum milia sibi eripi perditus ille satan intellexit. Mirum! quàm varias ac multiplices artes, dolos, & machinationes adhibuerit? quàm pronos ad quodlibet cùm temerario ausu agendum homines suscitaverit? ut si fieri posset, salutes illos gratia fontes exsiccaret, ac supernos celestium Charismatum thesauros diriperet, ac dissiparet. Hæreticos intelligo homines, quorum alij omnia simul Christiana Sacramenta repudiaverunt, homines scilicet supra modum Spirituales & Angelici, qui ab omni corporis consortio segregati, nihil sibi cùm signis exterioribus commercij esse voluerunt. Alij fastidiosi ac delicati vel ipsum Sacramenti nomen eò quod in Scripturis non legeretur, dedignati, ab Ecclesia usu reiiciendum aliquando putaverunt. Alij cùm nomen serovent, multa Sacramenta sustulerunt, pauca retinere, ac nè illa

quidem

(f) Tertul. lib. de Resur. pag. 330. (g) S. Aug. lib. 19. cont. Faus. c. 13.

quidem plena, & efficacia, sed vacua, inania, & virtutis indiga. Hos profecto prænuntiavit Propbeta Spiritu vertiginis agitari (h) & tanquam Babylonica turris adificatores sic inter se linguis, & moribus esse divisos, ut alius alium non percipiat, neq; in unanimi convenire possint iudicio. Etenim cum de Sacramentis agitur, siue nomen, siue natura, siue numerus, siue efficacia, siue quid aliud in controversiam adducatur, non modo inter se accerbissimis contentionibus altercantur, verum distorta eorum ingenia adeò in varios ut etiam ipsis eorum sequacibus non sint consoni abiunt sensus. Nonnullis quippè Sacramenta visa sunt tanquam mera & nuda signa, seu symbola ad distinctionem Christianorum ab infidelibus, alijs tanquam externa sigilla, quibus hoc unum insitum est, ut Divinas promissiones conscientijs nostris obsignent, alijs deniq; maxime vero Lutheranis non nisi externa signa & instrumenta, ad excitandam vel atendam fidem destinata. Omnes tamen communi consilio, junctisq; viribus eò tendunt, ac conspirant, ut Sacramentis Christi vim omnem seu efficientiam ad fructum Spiritalem eripiant. Et quoniam tanta est Satanae versutia, tanta hereticorum fallacia, tanta populorum ad res novas propensio, ut permultis jam, non inquam hominibus, sed populis, Provincijs, Regnis, cum summa Ecclesia Catholica iactura, & Honoris DEI, Christi meritorum obscuracione persuasa sint; idcirco nobis totis viribus enitendum est, ut in hac ipsa Studia ita diligenter incumbamus, ut aliquando Hereticorum fraudes detegere, Christi Gloriam amplificare, Ecclesiam propagare, damna resarcire, Satanam confundere, Christo Duce & adiutore valeamus. Cujus gratia publica disputationi exponuntur.

CONCLUSIONES SEQUENTES.

I.

Multæ passim apud Scholæ Magistros leguntur Sacramenti definitiones: quæ tametsi nonnullis verbis differant, &

aliæ

(h) Isai. c. 19. v. 4.

aliæ minùs aliæ verò magis explicatæ sint, unum tamen habent eumq; Orthodoxum sensum. Quare contra Lutherum, Zvinglium, Calvinum, Anabaptistas, Socinianos, aliosq; novatores definimus: Sacramentum esse signum sensibile, seu sensu perceptibile, ducens in cognitionem interioris & invisibilis gratiæ ad nostram justificationem Divinitùs institutum.

II.

AD rationem Sacramenti novæ Legis non requiritur necessariò elementum visibile, sive elementi nomine intelligatur unum ex quatuor Peripateticis aqua, terra, &c. vel saltem substantia quædam materialis visibilis, sed sufficit aliud signum sensibile, sive visu, sive auditu sit perceptibile.

III.

Verba quæ formam Sacramentorum constituunt, non sunt promissionis, aut concionis, sed verè ac propriè consecrationis.

IV.

Circa Ministri intentionem rejicimus primò ac damnamus Sententiam Hæreticorum asserentium, Sacramentum ratum ac validum esse, quamvis irrisoriè, & mimicè conferatur.

V.

Affirmamus quoq; Sacramentum nullum & irritum fore, si Minister solum habeat intentionem peragendi ritum externum, geratq; in animo latentem deliberationem non faciendi rem Sacram, etiamsi materiam adhibeat, & formam proferat, & esto contraria illa deliberatio externa aliqua irrisione se non prodatur.

VI.

Non illam tamen intentionem necessariam existimamus, qua Minister Sacramentorum intendat effectum, eaq; credat Sacra revera esse atq; utilia, sed fatemur sufficere, si id proponat verè ac seriò facere, quod facit Ecclesia.

VII.

Sententia Catholicorum una est, ac semper fuit, non esse plura, nec pauciora, quàm septem novæ Legis Sacramenta à Christo Domino instituta.

Septem

VIII.

Septem hisce Sacramentis accensenda nequaquam est lotio pedum, quæ nec Sacramentum est, nec ad Sacramentum Baptismi essentialiter pertinet.

IX.

Confirmationem inter Ecclesiæ Sacramenta secundum obtinere locum totius Christi Ecclesiæ communis consensus est, eamq; verum esse ac proprium Novæ Legis Sacramentum.

X.

Hanc profectò nullus ex antiquis Hæreticis ante Lutherum & Calvinum ex albo Sacramentorum expunxit.

XI.

Duobus modis sumitur hoc nomen Pænitentia, & juxta priorem est virtus vera Divinitus inspirata & distincta à Sacramento; Considerata verò juxta rationem alteram: Pænitentia est verum ac proprium novæ Legis Sacramentum, & quidem diversum à Sacramento & memoria Baptismi.

XII.

Sacramentum Pænitiæ necessarium esse necessitate medijs ad delenda peccata post Baptismum commissa, nullus est Catholicorum, qui negare audeat.

XIII.

Præterquam ex varijs momentis ostenditur Extremam unctionem esse verum ac propriè dictum novæ Legis Sacramentum: satis etiam probabiliter sustineri potest *Marci cap: 6.* Mentionem fieri Sacramentalis infirmorum unctionis.

XIV.

Hanc verò nec Valdenses, nec Wicleffistæ & Hussitæ de Sacramentorum novæ Legis albo expunxerunt.

XV.

Necessariò admittendum esse in Ecclesiæ Ordinem, seu Ordinationem Graduum, & Ecclesiasticorum Ministrorum à Laicis distinctum, secundum quem Clerici Superiores sunt Laicis, eisq;

eisq; res Divinas, Sacramenta præsertim & DEI verbum administrare debent: certò ac indubitanter asserimus.

XVI.

AC proindè Ordinationem qua Ecclesiæ ministri initiantur, esse verum ac propriè novæ Legis Sacramentum; pro fidei dogmate habemus.

XVII.

Tùm contra Armenos, qui circa Annum 640. Constantinò tertiò Heraclij Filiò imperante, & Theodorò in D. Petri Cathedra sedente: variis erroribùs divexarunt Ecclesiam, hunc etiam inter alios adoptarunt errorem: ut dicerant: Matrimonium Sacramentum non esse, nec per illud aliquam conferri gratiam: tùm contra modernos Sectarios in eundem errorem abeuntes Luthero & Calvino Ducibùs: Matrimonium esse verum novæ Legis Sacramentum, & conferre gratiam non ponentibus obicem ex opere operato: de fide sustinemus,

XVIII.

Nolumus tamen dicere: Matrimonium in veteri Testamento singulis in præcepto fuisse, à fortiori in novo dari tale præceptum omnes singulosq; obligans: imò contrarium dicimus. Cælibatum rectissimè Sacris ordinibus annexum esse.

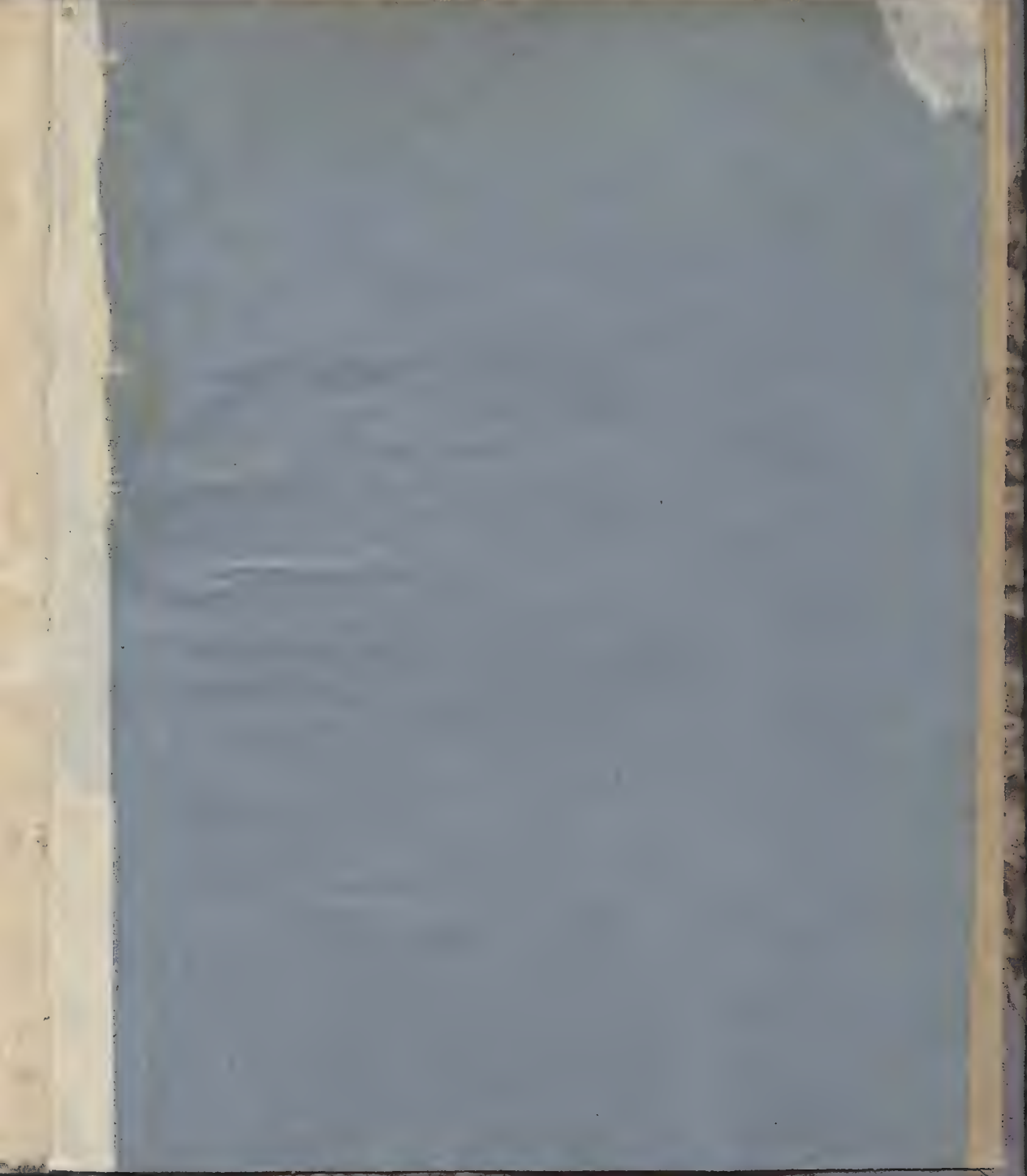

Propugnabuntur in Conventu S. MARIE in Arenis PP. Carmelitarum A. O. R. Objectis respondente P. Marcello Bargiel, Sæ. Tb. Cursore Assistente M. R. P. BASILIO ZEBROWSKI, Sæ. Tb. Magistro Dēssinitore Provincia, Regente Studiij Græcis Crac.

Ad Majorem DEI Gloriam.

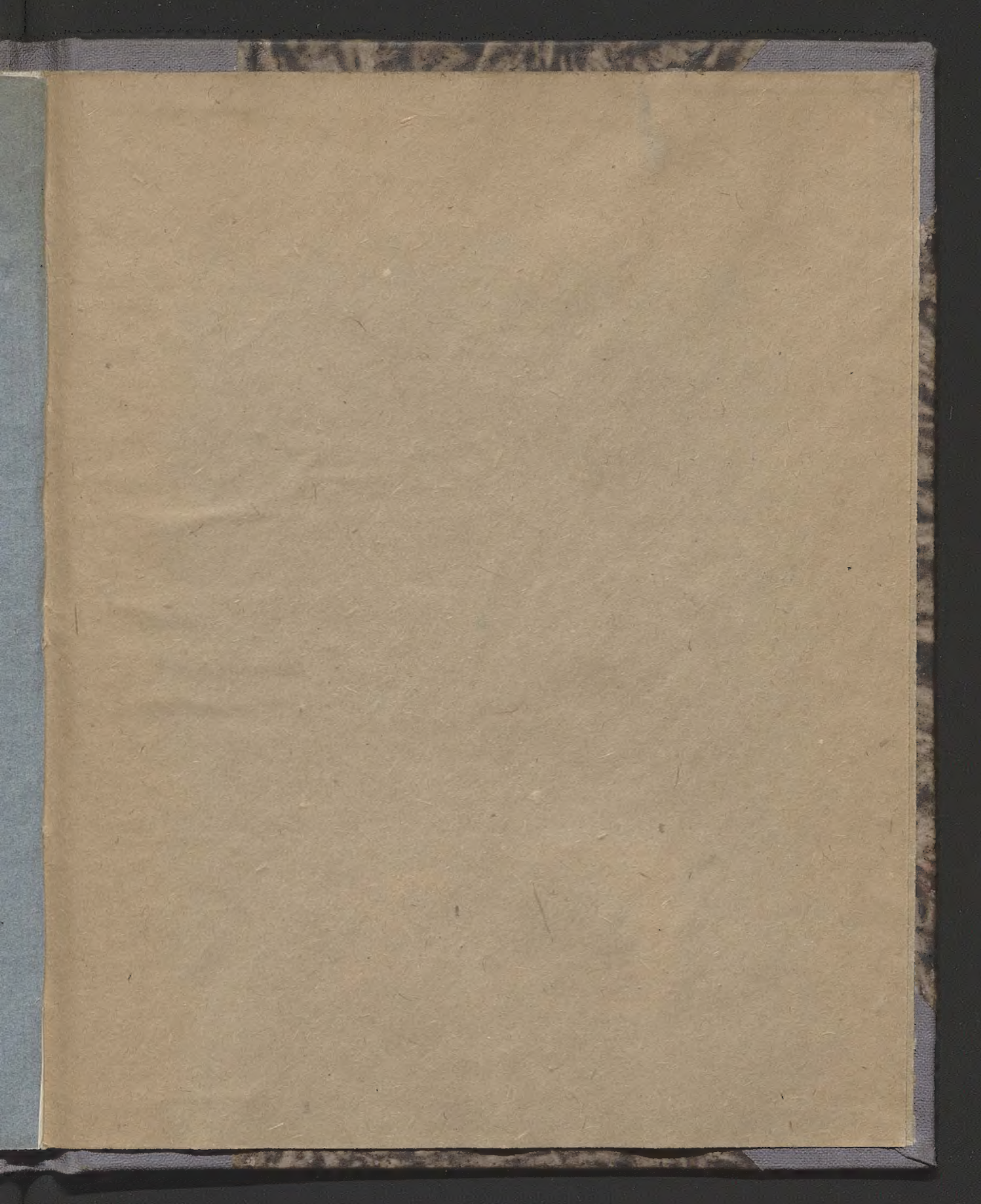

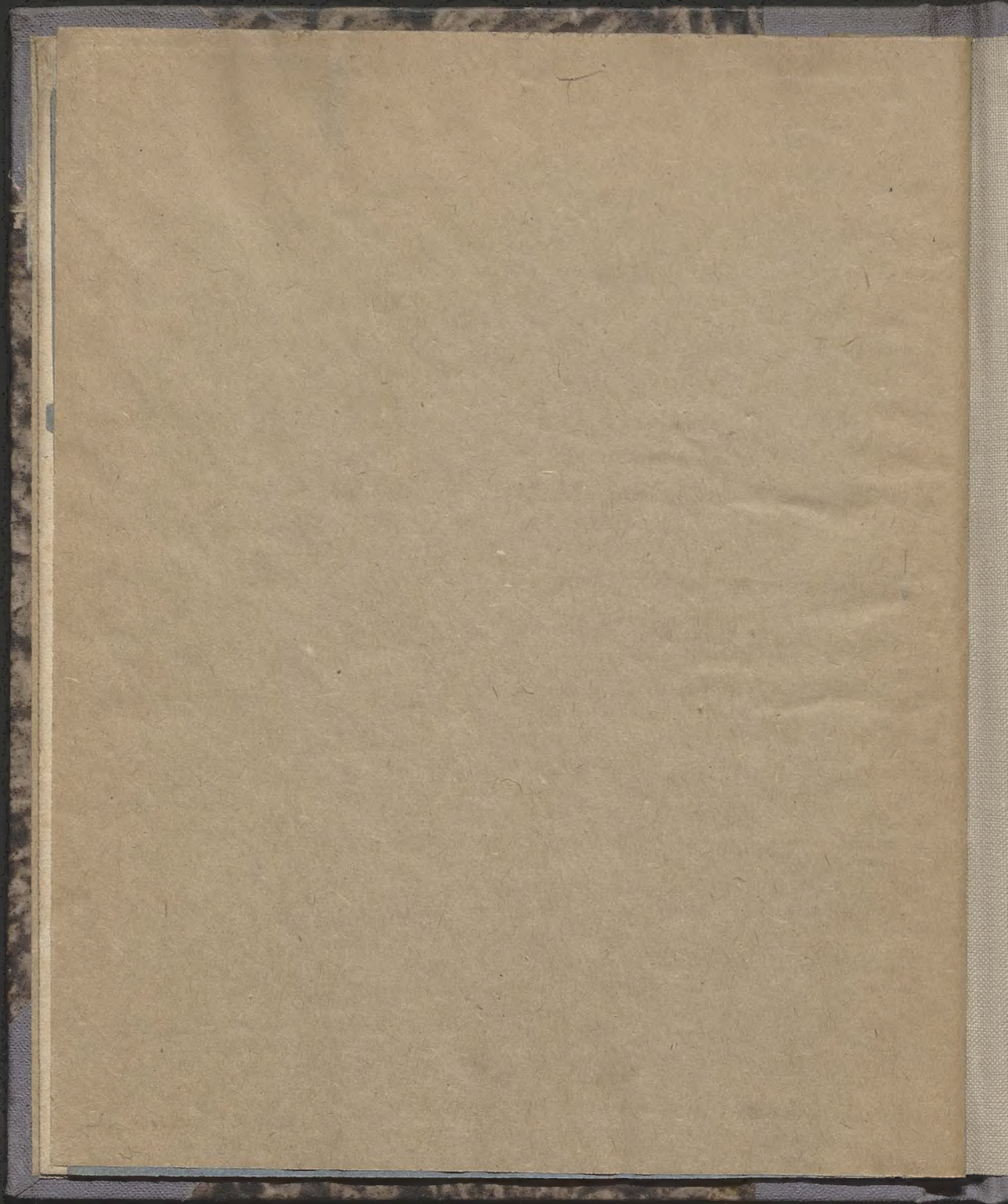

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023075

